

- 6 ΑΥΓ. 2012

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ Δ/ΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ
ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ &
ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ**

**Αθήνα, 6 Αυγούστου 2012
Αριθ. Πρωτ.: 19**

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
✓ Αθήνα

Ταχ. Δ/ση: Πειραιώς 40
Ταχ. Κώδικας: 101 82 - Αθήνα
TELEFAX: 2105203872
Πληροφορίες: Ι. Αντωνοπούλου
Τηλέφωνο: 2105295194,216
e-mail: ypertns@ypakp.gr

ΘΕΜΑ: Προβλήματα εργαζομένων στη Χαλυβουργία Βόλου.

ΣΧΕΤ: Η με αρ. πρωτ. 95/12-7-2012 ΕΡΩΤΗΣΗ ✓

Σε απάντηση της με αρ. πρωτ. 95/12-7-2012 Ερώτησης, που κατατέθηκε στη Βουλή από τους Βουλευτές κ. κ. Γ. Λαμπρούλη και Χ. Κατσώτη σχετικά με το ανωτέρω θέμα, σας πληροφορούμε τα εξής:

Το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας αποδίδει μεγάλη σημασία στα θέματα ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων, αναπτύσσοντας μέσω των δραστηριοτήτων τους δράσεις, μεταξύ άλλων, σε επιτελικό (όπως νομοθετικό, οργανωτικό, ενημερωτικό και ερευνητικό) και σε ελεγκτικό επίπεδο.

Το θεσμικό πλαίσιο για την ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων που ισχύει σήμερα στη χώρα μας είναι ευρύ και σύγχρονο. Αναφέρεται τόσο σε γενικές πτυχές της πρόληψης των εργασιακών κινδύνων (π.χ. θεσμός του τεχνικού ασφάλειας και του ιατρού εργασίας, εκτίμηση επαγγελματικού κινδύνου, μέσα ατομικής προστασίας, εργονομία κ.λ.π.) όσο και σε ειδικά μέτρα προστασίας των εργαζομένων που εκτίθενται σε παράγοντες (π.χ. φυσικούς, χημικούς και βιολογικούς παράγοντες), με σκοπό την αποτροπή των εργατικών

ατυχημάτων, την πρόληψη των εργατικών ασθενειών και τη διασφάλιση των συνθηκών υγείας και ασφάλειας κατά την εργασία.

Η νομοθεσία για την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία εφαρμόζεται σε όλες τις επιχειρήσεις, εγκαταστάσεις, εκμεταλλεύσεις και εργασίες του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα (καθώς και τα ν.π.δ.δ. και τους Ο.Τ.Α.) και για κάθε εργαζόμενο που απασχολείται από τον εργοδότη με οποιαδήποτε σχέση εργασίας (άρθρα 2 και 3 του ν. 3850/2010). Τονίζεται ότι βασικό χαρακτηριστικό του παραπάνω θεσμικού πλαισίου είναι η νομική έννοια της αποκλειστικής ευθύνης του εργοδότη, ο οποίος υποχρεούται να εξασφαλίζει την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων ως προς όλες τις πτυχές της εργασίας, να λαμβάνει μέτρα που να εξασφαλίζουν την υγεία και την ασφάλεια των τρίτων, καθώς και να χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες τεχνικού ασφαλείας και (όπου προβλέπεται) ιατρού εργασίας. Ο έλεγχος εφαρμογής της παραπάνω νομοθεσίας ασκείται εκ μέρους του Υπουργείου μας από τις αρμόδιες υπηρεσίες επιθεώρησης του Σώματος Επιθεωρητών Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.). Επισημαίνουμε τέλος, ότι η χώρα μας συμμετέχει στην Πανευρωπαϊκή Εκστρατεία 2012-2013 για την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία, με θέμα «Πρόληψη των κινδύνων στην εργασία με την συμμετοχή όλων», στο πλαίσιο της οποίας θα αναληφθούν ευρείες δράσεις διάχυσης της πληροφόρησης, ευαισθητοποίησης και ενίσχυσης της ενεργού συμμετοχής των κοινωνικών εταίρων και άλλων κοινωνικών και θεσμικών φορέων.

Σε ό,τι αφορά θέματα αρμοδιότητας της Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία του Σ.ΕΠ.Ε. σας γνωρίζουμε τα εξής:

Α. Σύμφωνα με το ΤΤΥΕ Μαγνησίας, στο Βόλο βρίσκονται σε λειτουργία δύο εργοστάσια, το Χαλυβουργείο με 207 εργαζόμενους στη Β' Βιομηχανική Ζώνη και το Ελασματοουργείο (εργοστάσιο ελάστρων και δομικών πλεγμάτων) με 159 εργαζόμενους στο 14^ο χλμ. Βόλου - Λάρισας. Και στα δύο εργοστάσια απασχολείται Τεχνικός Ασφάλειας και Ιατρός Εργασίας και παράλληλα λειτουργούν Επιτροπές Υγιεινής & Ασφάλειας στην Εργασία (ΕΥΑΕ), οι οποίες είναι από τις πιο ενεργείς του νομού. Και τα δύο εργοστάσια, ελέγχονται και επανελέγχονται συστηματικά και πυκνότερα από κάθε άλλη επιχείρηση στο Ν. Μαγνησίας, πάντα παρουσία των Τεχνικών Ασφαλείας, των ΕΥΑΕ και μελών του σωματείου εργαζομένων.

Από το 2001, κατόπιν και ενεργειών της ανωτέρω αρμόδιας υπηρεσίας του Σ.ΕΠ.Ε. σε συνεργασία με την Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας (ΕΕΑΕ) και με αφορμή την εισαγωγή σκραπ από ανατολικές χώρες, η εταιρεία τοποθέτησε στην είσοδο του εργοστασίου σταθερό ανιχνευτή ακτινοβολίας και από αυτή την είσοδο διέρχονται όλα ανεξαιρέτως τα οχήματα.

Αποτελεί θεσμική υποχρέωση η ύπαρξη πιστοποιητικού μέτρησης από τη χώρα προέλευσης του σκραπ, το οποίο εξετάζει η ΕΕΑΕ, προκειμένου να διαπιστώσει αν ο φορέας που το εξέδωσε είναι πιστοποιημένος βάση σχετικής διαδικασίας. Επισημαίνεται ότι από το 2001 δεν έχει προκύψει ανάλογο συμβάν, ούτε έχει κοινοποιηθεί στην υπηρεσία μας καμία πληροφορία από την ΕΕΑΕ περί αναλόγου συμβάντος.

Σύμφωνα με τον κανονισμό ακτινοπροστασίας ΚΥΑ 1014(ΦΟΡ)94/2001/ΦΕΚ 216/Β/6-3-2001, η ΕΕΑΕ είναι η αρμόδια αρχή για θέματα ακτινοπροστασίας από τους κινδύνους που προκύπτουν από ιοντίζουσες και μη ιοντίζουσες ακτινοβολίες, μεριμνά για την εφαρμογή του κανονισμού και εισηγείται πρόσθετα μέτρα.

Ειδικότερα, σχετικά με το πρόσφατο συμβάν που αφορά την πιθανή έκθεση εργαζομένων σε ραδιενέργεια, σας γνωρίζουμε τα εξής:

1. Η Χαλυβουργία Ελλάδος έχει συνάψει σύμβαση για τη διαχείριση συγκεκριμένων αποβλήτων της με εταιρία που έχει τις εγκαταστάσεις της στη Σαρδηνία και η οποία ανακυκλώνει τα εν λόγω απόβλητα έναντι αμοιβής. Η διαδικασία εξαγωγής των αποβλήτων αυτών είναι σύμφωνη με την Ευρωπαϊκή και την Ελληνική νομοθεσία, ενώ για τη διεξαγωγή της απαιτούνται συγκεκριμένοι έλεγχοι και διαδικασίες, πάντοτε σε συνεργασία με το ΥΠΕΚΑ και τις αντίστοιχες Αρχές της χώρας προορισμού τους (εν προκειμένω της Ιταλίας).
2. Στη συγκεκριμένη αποστολή, η οποία έγινε στις 14-06-2012, ακολουθήθηκαν όλες οι τυπικές διαδικασίες που προβλέπονται από το νόμο και αφορούν τη συσκευασία σε ειδικούς - αεροστεγείς σάκους (bigbags ειδικών προδιαγραφών, τα οποία περιέχουν εσωτερική σακούλα πολυαιθυλενίου, -innerliner-, για την αποφυγή σκονισμού), τη μεταφορά με ειδικά αδειοδοτημένους μεταφορείς, την έκδοση των προβλεπόμενων από τη νομοθεσία για τα συγκεκριμένα απόβλητα αδειών και πιστοποιητικών, καθώς και τη φόρτωση και αποστολή με πιστοποιημένο για το σκοπό της συγκεκριμένης μεταφοράς πλοίο. Ωστόσο, όταν το φορτίο έφτασε στον παραλήπτη, η εταιρεία ενημερώθηκε ότι υπάρχει διαφορά σε σχέση με τη μεταξύ τους συμφωνία όσον αφορά τις τιμές του χημικού στοιχείου Cs-137.
3. Στις 10-07-2012 τα πρωτοσέλιδα τοπικών εφημερίδων ανέφεραν ότι επέστρεψε από την Ιταλία στο Βόλο πλοίο με φορτίο στο οποίο εντοπίστηκαν ίχνη Cs-137 από τις Ιταλικές αρχές στα απόβλητα (τέφρας) του χαλυβουργείου (Βελεστίνο). Άμεσα, κλιμάκιο του ΤΤΥΕ Μαγνησίας μετέβη στο εργοστάσιο προκειμένου να ενημερωθεί και να ελέγξει τα

καταγγελθέντα στο πλαίσιο των γενικότερων αρμοδιοτήτων μας. Ζητήθηκε από την εταιρεία να κοινοποιήσει τις ενέργειες στις οποίες προέβησαν για ταυτοποίηση των επιπέδων ραδιενέργειας καθώς και τα μέτρα που επρόκειτο να λάβουν.

4. Στις 11-07-2012, κοινοποιήθηκε στην αρμόδια υπηρεσία του Σ.Ε.Π.Ε. η επιστολή της ΕΕΑΕ (αρ.πρωτ.414/2041/10-07/2012) προς την Χαλυβουργία και την Περιφέρεια Θεσσαλίας που αναφέρονταν σε μετρήσεις στις οποίες είχε προβεί στις 5-7-12 στις προσβάσιμες επιφάνειες του φορτίου τέφρας και σε μετρήσεις περιβάλλοντος στο πλοίο, το λιμάνι και την βιομηχανία. Στην επιστολή επισημαίνεται ότι *«διενεργήθηκαν μετρήσεις ραδιενέργειας περιβάλλοντος στο πλοίο, το λιμάνι και την βιομηχανία όπου διαπιστώθηκε ότι δεν υπήρξε ούτε διασπορά της ρύπανσης ούτε ραδιολογικός κίνδυνος για τους εργαζόμενους και το κοινό καθώς οι μετρήσεις δεν έδειξαν κάτι πλέον του φυσικού υποβάθρου»*. Επιπλέον η συγκέντρωση του Καισίου 137 που ανιχνεύτηκε κατά τις αναλύσεις *«είναι μικρότερη των ορίων εξαίρεσης (10bq/gr, Ελληνικοί Κανονισμοί Ακτινοπροστασίας και Οδηγία 96/29 EURATOM 31/5/1996)*.

Στη συνέχεια και κατόπιν δημοσίευσης και στον τοπικό τύπο της ανωτέρω επιστολής ο προϊστάμενος του ΚΕ.Π.Ε.Κ. Κεντρικής Ελλάδος όπου υπάγεται το ΤΤΥΕ Μαγνησίας απέστειλε επιστολή και ήλθε σε τηλεφωνική επικοινωνία με τον Δ/ντή του Τμήματος Ελέγχου Ραδιενέργειας Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ αναφερόμενος στο ανωτέρω συμβάν.

5. Ακολούθως, η αρμόδια υπηρεσία του Σ.Ε.Π.Ε., προκειμένου να ενημερωθεί, να ενημερώσει τους εργαζόμενους και να εντάξει τους κινδύνους από ραδιενέργεια στην μελέτη εκτίμησης επαγγελματικού κινδύνου, κοινοποίησε προς τον Τεχνικό Ασφάλειας της εταιρείας «Χαλυβουργία Ελλάδος Α.Ε» ηλεκτρονικά δύο παρουσιάσεις σχετικές με το θέμα: 1) του Douglas Kramer President, Kramer Metals, Inc. - Chairman, ISRI Radiation Task Force, με θέμα *«Ραδιενέργεια σε περιοχή scrap»* και 2) του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων της Κύπρου με θέμα *«ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΑΠΟ ΙΟΝΙΖΟΥΣΕΣ ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΕΣ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΠΑΛΑΙΩΝ ΜΕΤΑΛΛΩΝ ΚΑΙ ΣΕ ΑΛΛΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΠΙΘΑΝΗΣ ΑΝΕΥΡΕΣΗΣ ΕΚΘΕΤΩΝ ΡΑΔΙΕΝΕΡΓΩΝ ΠΗΓΩΝ»*.

6. Στις 17-07-2012 ο Περιφερειάρχης Θεσσαλίας συνεκάλεσε συνεδρίαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Θεσσαλίας στα πλαίσια της επερώτησης του περιφερειακού συμβούλου κ. Πουλάκη (ΣΥΡΙΖΑ) σχετικής με το ραδιενεργό φορτίο στην οποία έδωσε πλήρεις απαντήσεις ο Δ/ντής του τμήματος Ελέγχου Ραδιενέργειας Περιβάλλοντος *«κανένας ραδιολογικός κίνδυνος, καμία ανησυχία για το καίσιο»*.

7. Στις 18-07-2012 πραγματοποιήθηκε στη Λάρισα προγραμματισμένη συνάντηση του Προϊστάμενου του ΚΕ.Π.Ε.Κ. Κεντρικής Ελλάδος με το Δ/ντή του τμήματος Ελέγχου Ραδιενέργειας Περιβάλλοντος, προκειμένου να γίνει εκτίμηση των δεδομένων και περαιτέρω συνεργασία σχετικά με την ενημέρωση των εργαζομένων, -όχι μόνο της Χαλυβουργίας-, τον εμπλουτισμό της γραπτής εκτίμησης επαγγελματικού κινδύνου της εταιρείας με στοιχεία μετρήσεων της ΕΕΑΕ. κ.α.

8. Στις 19-07-2012 απεστάλη στο ΤΤΥΕ Μαγνησίας και στο ΥΠΕΚΑ το με αρ.πρωτ.:Π/414/200 έγγραφο του προέδρου της ΕΕΑΕ, το οποίο μεταξύ άλλων αναφέρει: *«Συμπερασματικά, από τις έως τώρα μετρήσεις προέκυψε ότι τα ίχνη καυσίου που ανιχνεύτηκαν παραμένουν εγκλωβισμένα στο φορτίο και καμία άλλη ρύπανση δεν εντοπίστηκε στο πλοίο, στο λιμάνι και στη βιομηχανία, ούτε προκύπτει ραδιολογικός κίνδυνος για τους εργαζόμενους και το κοινό. Μετά την ολοκλήρωση και επιβεβαίωση των ελέγχων τον Σεπτέμβριο η ΕΕΑΕ θα δώσει περαιτέρω οδηγίες εφόσον απαιτηθούν».*

9. Στη συνέχεια παρατίθεται πίνακας με τα στοιχεία για τους ελέγχους που διενεργήθηκαν στα ανωτέρω εργοστάσια κατά το χρονικό διάστημα 2006- σήμερα, καθώς και τα εργατικά ατυχήματα που σημειώθηκαν την ίδια περίοδο.

ΕΤΗ	Δηλωθέντα		Ελεγχθέντ α	Εκθέσεις αυτοψίας	Έλεγχοι		Ποινές	
	Χαλ/γείο	Ελασμ/γεί			Χαλ/γεί	Ελασμ/γεί	Μήνυση	Πρόστιμο
2006	2	2	4	3	10	11		37.000 €
2007	3	2	5	1	10	3		
2008	4	1	5	1	9	4		5.000 €
2009	7	0	7	1	15	0		
2010	5	1	6		7	6		13.000 €
2011	1 παθ	2	4		6	3		
2012	5	0	5	2	8	0		
ΣΥΝΟΛΑ	28	8	36	8	65	27	0	55.000 €
	36				92			

Τέλος, επισημαίνεται ότι καθ' υπόδειξη της αρμόδιας υπηρεσίας του Σ.Ε.Π.Ε. έγιναν συστηματικές μετρήσεις φυσικών (θόρυβος) και χημικών βλαπτικών παραγόντων όπως μόλυβδος, καπναέρια, σκόνη, διοξίνες, CO, CO₂, NO_x κ.λ.π., καθώς και μετρήσεις ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας. Επιπλέον, όσον αφορά την επίβλεψη της υγείας των εργαζομένων, από την ιατρό της υπηρεσίας ελέγχεται συστηματικά η εφαρμογή των σχετικών διατάξεων, ενώ έχουν συμπληρωθεί οι περισσότεροι ιατρικοί φάκελοι και έχουν εκδοθεί οι βεβαιώσεις καταλληλότητας των εργαζομένων.

Β. Σύμφωνα με το ΚΕΠΕΚ Δυτ. Αττικής και Πελοποννήσου, σε ό, τι αφορά το εργοστάσιο της επιχείρησης ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε. στον Ασπρόπυργο Αττικής, αυτό δεν λειτουργεί από 10.11.2011, λόγω απεργίας και έκτοτε δεν έχουν πραγματοποιηθεί έλεγχοι στην επιχείρηση. Η τοπική υπηρεσία του Σ.Ε.Π.Ε. έχει ελέγξει επανειλημμένα την επιχείρηση, πριν τη διακοπή της λειτουργίας της, χωρίς να έχει προκύψει στους ελέγχους το θέμα της έκθεσης του πιθανού κινδύνου των εργαζομένων στη ραδιενέργεια. Τα στοιχεία για την ελεγκτική δραστηριότητα 2009-2011 παρατίθενται στον κάτωθι πίνακα:

ΕΤΟΣ	ΕΛΕΓΧΟΙ/ΕΠΑΝΕΛΕΓΧΟ	ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ	ΠΡΟΣΤΙΜΑ	ΠΟΣΑ
2009	10	8	5	15.500
2010	18	7	5	20.000
2011	14	11	2	22.000
ΣΥΝΟΛΟ	42	28	12	57.500

Γ. Όσον αφορά εργοστάσια αντίστοιχης δραστηριότητας στη χώρα μας, σας γνωρίζουμε, σύμφωνα με το ΚΕΠΕΚ Μακεδονίας-Θράκης, ότι στην επιχείρηση ΣΙΔΕΝΟΡ υπάρχουν σχετικές παραγωγικές διαδικασίες κατά τις οποίες χρησιμοποιείται ως πρώτη ύλη σκραπ. Έκθεση των εργαζομένων σε ραδιενέργεια μπορεί να προκύψει αν τυχόν στα υλικά αυτά συμπεριλαμβάνονται, εν αγνοία της επιχείρησης, ραδιενεργά υλικά από παράνομη διάθεση τους ως απόβλητα.

Για την αντιμετώπιση του προβλήματος η επιχείρηση εφαρμόζει σύστημα ελέγχου και διαχείρισης τόσο των ποσοτήτων scrap που χρησιμοποιεί, όσο και της παραγωγικής διαδικασίας σε συγκεκριμένα σημεία της, όπως η είσοδος του συνόλου των πρώτων υλών (scrap) αποκλειστικά σε δύο ελεγχόμενα σημεία της εγκατάστασης, στην πύλη οχημάτων και στην πύλη συρμών βαγονιών. Και στα δύο αυτά σημεία υπάρχουν εγκατεστημένα συστήματα ανίχνευσης.

Όσον αφορά στην παραγωγή, ο έλεγχος της ραδιενεργούς ακτινοβολίας γίνεται στο Χημείο του Τμήματος Ποιοτικού Ελέγχου, όπου είναι εγκατεστημένο σύστημα ανίχνευσης το οποίο ελέγχει την ύπαρξη ακτινοβολίας στα δείγματα χάλυβα που χρησιμοποιούνται. Επιπρόσθετα στην πύλη εξόδου των οχημάτων υπάρχει σύστημα ανίχνευσης ραδιενέργειας με το οποίο ελέγχονται τα οχήματα και τα βαγόνια που εξέρχονται από την επιχείρηση με τα προς διάθεση προϊόντα.

Σε περίπτωση που διαπιστωθεί, σε οποιοδήποτε σημείο, υπέρβαση μεγαλύτερη από 5μSv/h, ενημερώνεται αμέσως η ΕΕΑΕ και η διάθεση του υλικού γίνεται στη συνέχεια, σύμφωνα με τις οδηγίες της. Το τελευταίο συμβάν συνέβη το Μάιο του 2008 και αφορούσε στην ανίχνευση Eu -152 σε φορτίο scrap από το FYROM, το οποίο επιστράφηκε κατόπιν εντολής της ΕΕΑΕ.

Για ακτινοβολίες με δόση μικρότερη από 5μSv/h το υλικό απομακρύνεται με όλες τις αναγκαίες προφυλάξεις (αποφυγή άμεσης επαφής, εισπνοής, κατάποσης, κ.λ.π.) και τοποθετείται σε ειδικό κιβώτιο με μεγάλου πάχους επένδυση μολύβδου, ενώ τηρείται σχετικό μητρώο από τον υπεύθυνο περιβάλλοντος της εγκατάστασης.

Τέλος, σας ενημερώνουμε ότι οι έλεγχοι που πραγματοποιήθηκαν στην ανωτέρω επιχείρηση το 2011 και το 2012 (μέχρι σήμερα), για θέματα σχετικά με την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων, είναι συνολικά πέντε (5) ενώ τα ατυχήματα που έχουν αναγγελθεί και ερευνηθεί είναι οχτώ (8).

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

Ν. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

